

DOMOVINA

Štampa vsaki petek v tednu. — Depisi naj se izvedijo pošiljati uredništvu in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 50 kr. temeljne pošljbine ter od vsake petit-vrste po 10 kr. za vsakokrat; za večje inserate, kakor tudi za mnogokratno inseriranje primerni popust. — Naročnina za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 50 kr., za četrto leta 80 kr., katera naj se pošilja: Upravištvu „Domovine“ v Celji.

Avstrija osramočena.

Mati Avstrija zgražena poveša oči, zakriva si zajokani obraz z rokama. Oramotili so jo ter do nagote slekli njeni lastni sinovi, a to oni sinovi, kateri so ji bili nekaki prvenci, srčki, kojih vrline in čednosti je vsikdar ponosno naglašala ter jih ostalim svojim otrokom — Slovanom — podajala v zgled. Ta nemška deca čutila je, kako k srcu priraščena je mami Avstriji, pregledale so se ji vsakovrstne razposajenosti in nagajivosti napram državnim sovrstnikom Slovanom. Ustavnih temeljnih zakonov, ki so se ubijali Slovanom kot četrta božja zapoved napram državi, ni bilo treba onim baš spolnovati. Kriva odgoja pokazala je kmalu svoje žalostne posledice.

Ne le da napadajo ti razvajenci državne sobrate Slovane povsod na najdrznejši način, groziti so jeli materi Avstriji, a to grožnjo so tudi izvedli sedaj v avstrijskem parlamentu na strašno žalosten način; oskrunili in onečastili so Avstrijo, izpostavili so jo tako osramočeno in povsem razgaljeno vesoljnemu svetu v posmeh in zaničevanje, toda to nameravano zasmevanje in zaničevanje pade le edino na provzročitelje same. Ves svet sedaj lahko sodi, kaj so morali ti bezstidnejši na tihoma počenjati s svojimi drugorodnimi sodržavljani, ako so si upali doprinesti javno tako grozen zločin. Zgubilo je nemštvo v Avstriji svojo varajočo glorio, zgubilo svojo prilastovano prednost in sposobnost nadvladanja, „kulturni narod“, „narod go spodstva“ zgubil je krinko ter se kaže sedaj narod prepepačev, izizvalcev, napadalcev, razbojnikov; pečat nasilstva znači njihovo svetohlinško čelo, s studom obračamo se od njih, rekoč:

„mi divjači smo vendar, mnogo, mnogo boljši ljudje“.

Kar so počenjali prvaki, iz ljudstva izbrani najboljši nemški razumniki pretečene dni v državnem zboru, k temu bi mi „manjvredni narod“ ne zmogli najti med našimi, v omiki zaostalimi gorskimi drvarji zadosti gradiva. Ako se tak neobrazenec, kojemu postave nič, znane niso, spozabi, da komu zapreti ali ga zgrabi, raztogotiti ga je morala prizadjana mu krivica; takoj pa mu je zakon s svojimi organi za petami, pest pravice ga zgrabi in občutno kaznuje. Kaj pa se zgodi prosvitlenim nemškim razumnikom, ako naskočijo neposredne zastopnike vladarske krone z noži in samokresi, a to le iz trme, iz mržnje do vlade, njenih zakonov in ustav: Nestrpna nemška klika poje jim slavo junaštva, napadena vlada pa si natakne rokavice ter jih rahločutno zavrača na svoja mesta. Ali naj veljajo kazenski zakoni le za neuko ljudstvo ter za „manjvredni narod“ slovanški? Hoče se li to izjemno stanje napram oboževanim Nemcem še le tedaj spremeniti, ko bodo njih zastopniki zasadi ostrino noža v prsa slovanškim vladnim namestnikom. Po nasilstvih zadnjih prizorov v državnem zboru je do takega zločinstva le mali korak. Sramujemo se avstrijski Slovani, da stvarjajo z nami jedno in isto državo taki razbojniški elementi, kakor so breznačajni nemški nacionalci.

Boj, sramotilni boj, ki se je bil zadnje dni v avstrijskem parlamentu, ni bil morda nasledek hipne zbesnelosti, nego dobro pripravljeni napad, za kojega podal jim je načrt pred kratkim pruski „učenjake“ Momsen, rekoč: „Poskusite s pestmi, za pest so tudi slovanške glave občutne“.

Vršil pa se je ta surovi napad nemške levice dne 24. novembra t. l. v državnem zboru nekako po tem le vzporedi:

Natisniti so si dali 90 ugovorov zoper jezikovne naredbe. Med temi bilo je 56 povsem enako glasečih. Mislili so za vsako tako peticijo posebe glasovati ter tako onemogočiti vsako delo. Ko pa predlaga poslanec dr. Dyk, naj se o vseh teh peticijah, ki imajo jedno in isto vsebino tudi z jednim samim glasovanjem skupno obravnava, bil je levici ogenj v strehi. Schönerer zahteva besedo, a ko mu jo predsednik odreče, plane k njegovi mizi, trešči z roko ob mizo, zgrabi zvonec in zbeži. Poljak Potoczek priskoči, da mu ga iztrga. To je bilo levici hojno znamenje. Stranka priskoči stranki v pomoč, sliši se grozno vpitje, trgajo se in vlačijo za obleko, za lase in brade, pesti padajo po glavah, nasprotnik davi nasprotnika za vrat, raz galerij pa se razlega še hujše vpitje in vspodbujanje najete družine. Wolf vpije: „Z revolverji vas postreljamo, praški profesor Ptersche vihti odprt lovski nož, a ko ga zdrabi Slovenec dvorni svetnik Šuklje za roko, rekoč: Pomislite kolega, kdo ste in kaj delate!“ — kričal je ta v jednomer: „Trebuhe vam hočem preparati, zakoljem vas“, Schönerer i. dr. popadejo težke stole, lomijo jim noge, da dobodo orožja. Nek poslanec, kojemu je bilo najbrže znano, da se spopadla psa razpustita, če se ju z vodo polije, metal je zaman kupico za kupico mrzle vode na gruča spopadlih.

Vse je govorilo, da zapró takoj Wolfa, Schönererja in Ptersche-ta, provzročitelje neza slišane sramote tega dne, a to se ni zgodilo, pač pa se sestavil o parlamentnem tepežu obširen „species-facti“ za državno pravdnštvo.

LISTEK.

Kaj so očka Poštenjakovič v Jurkloštru žalostnega doživeli.

Resnična dogodka iz življenja jurklošterskih občanov.

„Dober dan! Kam greste, očka Poštenjakovič?“

„V Jurklošter h gospodu Kajblu po živinski potni list za mojo rogato sivko, prodal jo bodem, ker mi daje premalo mleka in prosit grem gospoda za odškodnino, ker so mi njegovi zajci sadno drevje oglodali in še po nekaj, mojemu Francelnu je namreč gospod Kajbl dolžan že več časa dnino za delo.“

„Vi mislite reči h Geiplu greste, naš župan se zove Geipel a ne Kajbl, kakor vi vedno narobe izgovarjate.“

„E jaz to ime tako težko izgovarjam, moj slovenski jezik se pri tem čudnem imenu prav nerodno zapleta, kako se piše? Kaj Kaj bl, káli? Ali to ni pravo ime?“

„Ali očka Poštenjakovič, pozna se vam, da niste za nemškutarja rojeni. Zapomnite si Geipel in ne Kajbl! Ime Kajbl pomeni na Gornjem Štajerskem v nemškem ljudskem narečju tele, zdaj razumite, da ni častno imena Geipel

izgovarjati Kajbl, ako bi vas on slišal, bi vam z nemško jezo nategnil vaša slovenska ušesa.“

„No, če pomeni Kajbl moja neumno tele doma, potem mu že rajše rečem „pürgamajster“ ali kakor sem ga neki dan slišal Ocvirkovega Mihca prav nobel klicati, „Her hinhaber!“, to ga menda ne bode raztogotilo.“

„I, tako že! Pürgamajster, hinhaber sta lepi sladki besedi, on take besede neznano rad sliši, le tako mu rečite, če ne, vas požene; samo glejte, da ga najdete pri dobri volji; kajti kadar je naš hinhaber slabe volje, je res „hin“, takrat ne more ničesar, jeza ga kuha, da je bled kot stena, še govoriti ne more, piha kot jež, zapre se v svoj grad in ne pusti žive duše pred se naj še tako lepo prosite in trkate. Z odškodnino pa ne vem, če bo kaj in z dnino tudi nič ne bode kmalu. Pod palcem namreč ni nič okroglega. Drugi so se tudi že do sitega načakali, še celo naš gospod župnik morajo že več let čakati, kedaj jim bode graščakova milost odštela dolžni del v denarjih mesto bernje. Hinhaber in nikshaber to je v Jurkloštru večkrak vsejedo!“

„Z Bogom, očka Poštenjakovič, le dobro opravite!“

„Zdravo, Matija!“

„Kajbl, pürgamajster, hinhaber, Kajbel, pürgamajster, hinhaber,“ je rojilo v jednomer po glavi našega očke. Slišali so že mnogo smešnega

praviti o brezprimernej hudomušnosti tega nemškega in lučrovega gospoda; o njegovej divjeji jezi, svojeglavnosti in velikej domišljavosti, brali so večkrat celo v „Domovini“ o njem, da bi pa ime Kajbl pomenilo na Gornještajerskem tele, tega še do danes niso slišali: Kako bi tudi? Saj še niso nikoli tam gori hodili, kakor ta Matija, ki je že usnjaril po svetu s trebuhom za kruhom, zdaj pa se tu v Jurkloštru spredaj gospodu liže zadaj pa ga praska. No, je že mogoče, na Gornještajerskem imajo ljudje krofe, mora to menda tudi res biti.“

Takih mislij prikorakajo naš očka srečno do grada. Velika grajska vrata so odprta. Dobro znamenje! V gradu kraljuje danes dobra volja. Le srečno naprej!

Po stopnicah prikorakajo navzgor na mostovž. O Bog moj, kam pa zdaj? Tu gori še niso bili nikoli. Toliko oken in duri na desno in na levo. Pojdem tu notri!

Trk, trk, trk, trk, trk!

„Ber ist?“ se sliši znotraj mehke glas, da je očko kar naenkrat vsa bojazen minula.

„Her hinhaber! jaz oče Poštenjakovič sem prišel prosit za živinski potni list za mojo sivko in pa za“

Duri se odpró in zdaj se prikaže nežni ženski obrazek z jeznimi potezami.

Sramujemo se tega prežalostnega madeža, sramujejo se ga vse civilizovane sodržave, da cela Evropa gleda na tako žalostno proslulo Avstrijo s pomilovanjem, le Nemci, edino ti „napredni“ Nemci proslavljajo s ponosom dejanje svojih zastopnikov ter si drznejso zvrčati krivdo na Slovane, ti da so napadli, njihovi „veleumi“ branili so le svojo osebno varnost.

Prva bitka je končana. Seveda je moral predsednik za ta dan sejo pretrgati. Čez noč sklenilo se je vse možno ukreniti za telesno varnost predsedništva. Mizarji napravijo močno ograjo okoli predsedniškega sedeža, pokliče se oboroženo policijo, a tako nesrečno pomanjkljiv poslovnik premeni se v toliko, da dobi predsednik pravico, poslanca, ki z izgrede moti in ovira zborovanje, izključiti za tri seje, a zbornica podaljšati izključenje na 30 dni. Ako se izključeni upira, sme ga predsednik iztirati s stražo iz zbornice.

Ko dobi med groznim krikom levice naslednji dan, dne 26. t. m. grof Falkenhayn besedo, da predlaga navedeno premembo v vzprejetje, naskočijo levičarji predsedništvo, a med tem ko se ti ruvajo, kričijo in pretijo s pestmi, prečita predsednik premembo poslovnika, na desnici se vzdignejo vsi do zadnjega moža, levica pa že itak stoji — bila je tedaj prememba jednoglasno vzprejeta.

Z dnem 26. novembra t. l. padla je moč levice, našlo se je sredstvo v odbijanje sovražnih sil. Takoj pri otvoritvi seje, spleza Žid Berner čez ograjo k predsedniku, za njim ostali demokrati. Vname se boj. Prizor, kako so pesti delo vale, bil je strašan. Bernerja morajo odnesti, dr. Kronawetter dobil je sunec v trebuh, da omedli. Bil je skrajni čas takemu bezvladanju storiti konec. Dva policijska uradnika vstopita na čelu 60 policajev. Prizor ta bil je presunljiv. Nastal je huronski krik na levi. Predsednik pozove do dvakrat vsakega kričača k redu, a na to dobi delo policija. Začnejo jih metati in vlačiti iz dvorane. Okoli 20 rogoviležev iztirajo, a ker še ni miru, zaključijo se seja. Dne 27. novembra pokazalo se je, da noče biti konec vojne poprej, dokler ne bo zadnji napadalec izgnan.

Na mesto odstranjenih in onemoglih bojnikov nastopila je ta dan nadomestna rezerva z krščanskimi socijalisti pod vodstvom dunajskega župana dr. Luegerja. Prinesel si je vsak levičar svoj klopotec, piščalko ali trobento. Planili so najprej po parlamentnem s'ugi, Slovencu Močniku, ter ga hudo pretepli, takoj pa zopet naskočili predsednika med ropotanjem, piskanjem in trobentanjem. Poslanec Lechner pograbi črnilek ter ga vrže proti Abrahamovičevi glavi; dasi se ta hitro krene stran, polilo ga je črnilo po rokah in obleki. Knjige, zapisniki in akti leteli so mu od vseh strani v vbraz. Naenkrat pa pride Wolf v dvorano, z debelo gorjačo oborožen. Nje-

govi pristaši so ga burno pozdravljali, a galerija bila je vkljub pozivu, naj ga pozdravi, povsem tiha.

Ta drznost pa je imela za strahopetnega Wolfa nemile posledice. Ker se je vkljub izključenju vtihotapil, oziroma posilil v zbornico, prihitita takoj za njim dva policista. Wolf se skriva za tovariši, skoči pod mizo ter se po trebuhu vleče pod mizami in stoli proti vratam. Vendar ga primejo ter tirajo v — ječo.

Bila je to poslednja odločilna bitka. Sklenil se je nenadoma mir, a to v trenutku, ko so sovražni levici upešale duševne in telesne moči, ko bi že itak morala prisiljena se podati zmagovalni večini na milost in nemilost. Toda, kako se glasi napovedano premirje, kateri stranki v korist, kakšne so posledice. Po zakonih čuti in pravice smela in morala bi zmagovalka — desnica, pogoje staviti, le edino njo moral bi sklep miru odškodovati. Ker pa nismo na Turškem, kjer se sklepa mir po pravičnih zakonih, nego v Avstriji, kjer poznajo le jeden vladajoč narod z vsemi predpravicami in privilegiji, to je narod nasilnikov Nemcev, sklenil se je tudi ta mir edino na ljubo propali levici, edino tej nemški stranki pripoznati so se koristi miru, edino Nemci imeli bodo koristne posledice.

Dne 28. novembra t. l. izdal je cesar dve naredbi: prva naznanja, da se zasedanje državnega zbora preloži na nedoločen čas; druga prinaša vest, da je Badenijevo ministerstvo odstopilo.

Slikali smo drzovito bojno naskakovanje nemške levice, povedali smo, kako so podlegali, kako so njihove bojovnike po vrsti nosili iz bojišča, vse to pa, da se spozna žalostni konec: zmagala je pest nemških nasilnikov, surovost in krvoločnost nadvladala je trezno, pravično in dostojno postopanje slovanske večine. Prežalostni sistem dvojne mere!

Pogodba z Ogrsko.

II.

Ko bi bila tostranska vlada svoji nalogi kos, ko bi si bila upala Mažarje na živem potipati, dosegla bi bila letos tostranska polovica pogodbo, na katero bi se bili lahko z veseljem ozirali. Doba je bila nad vse vgodna zato, kajti Ogri, t. j. prebivalci pod krono sv. Štefana, dobili so v najnovejšem času koncesije, za katere bi se nam bile ob največjem zahtevanju brez pomenljivega ugovora hvaležne skazali in dovolili, kar bi bili mi zahtevali. Seveda bi bili mi morali poslati prave moške k njim! Mažarji do bili so koncesije gledé vojstva in vojstvene izo brazbe; med drugimi rečmi povzdignila se je vsled tostranskega soglasja na nasvet državnega vojnega ministerstva edina mažarska vojna aka-

demija „Ludovika“ po imenu, kjer so se do sedaj, to je do konca lanskega šolskega leta izobraževali edino le ogrski brambovski častniki, na višjo stopinjo, na kateri se bodo sedaj izgojevali častniki, ki so se že a pricri smatrali za sposobne tudi za stalno vojsko, t. j. za pehotne polke avstrijske in ogrske. Že le samo zaradi tega dovolili bi bili Mažarji kolikor toliko, ko bi bila naša vlada ob pravem času umela biti plat zvonu.

Če se ozremo na obrtno in trgovinsko polje, bi morali lagati, če bi hoteli tajiti, da se je Ogrska na obojem čudovito vspela, odkar smo poslednjič sklepali pogodbo pred desetimi leti, ko ste bili oboji še le v razvitku. Priznati se mora tudi in to ne brez zavisti, če tudi je silno težavno o narodu ugodno pisati, ki je skozi in skozi slovenskemu življu sovražen, da se je obema, tako obrtniji, kakor trgovini zahvaliti edino le trezni razumnosti posamičnih ogrskih ministrov, ki so umeli z izdatnim oddihljajem gledé vplačevanja dohodnine in pridobnine obrtnikom in trgovcem prihiteti na pomoč, kar se pri nas to stran Lajte niti po imenu ne pozna. Če n. pr. v kaki deželi pod krono sv. Štefana danes prične kako obrt, trgovino ali veliko industrijo, dovoli se ti precej veliko časa, da se vtrdiš, preden se ti predpiše davek; kako pa je pri nas s tem, vedo gg. obrtniki in trgovci sami najbolje. Ta okoliščina privabila je mnogo podjetnikov zlasti mlajših moči na Ogrsko, kjer so si utrdili lastna ognjišča in sedaj že kolikor toliko davka plačujejo, kar državi pripravlja čedalje trdnije stališče. Kako pa je pri nas? Kant, boben, konkurs itd. vrste se vedno drug za drugim, ker so davki preveliki, preneznosni v primeri na režijo in dohodke. Ker je toraj ogrska državna polovica vsled tolikanj ugodnih položajev svoje trgovine in obrtnije naši državni polovici, rekli bi, vže za precej naprej, bi bila morala vendar naša vlada ugodni trenutek, ki se ji je ponujal, opaziti in vporabiti, ter novo pogodbo izdelati, ki bi bila nas postavila na stališče 50:50 t. j. vsak pol. Dobe, ko se je ta osodepolna pogodba sklepala prvič med Avstrijo in Ogrsko, vže zdavnej ni več! Tedaj leta 1867. bila je sedaj bogata Ogrska zanikrna skupina dežel, ki se je edino le iz svojih bogatih kmetijskih dohodkov vzdržavala in je vsled tega povsod, kjer se je šlo za denar, moledovala da ne more več nego 30 od sto dospevati, ker nima niti obrtnije niti razvite trgovine. Dandanes smo si v tem oziru tako rekoč popolnoma enaki, toraj naj bi tudi enako k skupnim potrebščinam donašali. Ogri sami priznavajo ta svoj uspeh in razvoj z nekakim ponosom, ki ga tudi pri nas lahko tu pa tam zlasti med premožnimi kmetijskimi velikoposestniki opazimo, kedar se tak možakar z odpetim telovnikom ob prsi potrkaja, rekoč: Mi smo mi!

„Niks bindiš! šprehens tajč, bens bollens gefalen unsern hern!“

A, a, a, a . . . so odprli očka usta na široko, kajti skoro ničesar niso razumeli. Tako torej govoré nemški luteranci. Sveti križ božji, kdo jih naj zastopi?

Kuharica videč, da se s tem načinom ne more razumeti s slovenskim kmetom, zgine za durmi, kazoč očki z roko naj le počakajo.

„Gnä her padron und gebiter, šon bider ein bindišer da!“

„Was will er?“ zahrjuje osoren glas.

„Ih bas net!“

„Diese niederträchtige windische Banda, nie habe ich Ruhe, zuerst verreißen sie mich in der „Domovina“ und dann kommen sie zu mir! Sagen sie ihm ich bin nicht zu Hause!“ Tako so slišali očka divjati. Stopili so namreč bili po prstih za kuharico, brhko Tirolko, in so vlekli na ušesa.

Po kratkem molku se na durih zopet prikaže prejšnja nežna tirolska prikazen, rekoč: „Niks caus!“ Očka so besedo „niks“ posebno dobro razumeli; kajti brhko dekla, je z belim svojima rokama znalo zamahniti, da je bilo kaj.

„Hm, hm, ni ga doma, čeprav sem slišal njegovo nevoljno godrnjanje skozi duri. Kaj si hočem, priti moram še jedenkrat. To je jurklosterski križ brez boga!“

„Dugi dan pridejo očka Poštenjakovič še jedenkrat v grad, toda tokrat je milost gospoda Geipla spala, drugod so pa že obed kuhali. „Kaj si hočem jaz uboga para? Ta grajski čudak bedi po noči čez polnoči, do 2. ure zjutraj, nori v mesečini po vrtu, draži pripeto lisico, podi mačke in pse, vlači srno za rep in končno šteje zvezde, sanja o svojej časti in Bog si ga vedi kaj vse, po dnevu pa skoro ves dan spi! Kedar pa naj potem kmet govori ž njim v svojih zadevah. Dvakrat sem hodil o svojej zadevi jedno uro daleč, zamudil sem gospodarstvo, potrošil nekaj v gostilni, opravil pa nisem ničesar, in na zadnje me še tako robato odpravijo! Slovensko ne zna ničesar, zdaj še bo menda moral vsak svojega tolmača seboj pripeljati!“ Pravična jeza pograbi sicer mirnega očka, rekoč: „Zabito ljudstvo plitve pameti, ki voliš na svojo škodo Kajbla za župana, pač so bili pred 3 leti v Jurklostru pravi Jurčki doma!“

Toda ni kazalo drugače. Očka Poštenjakovič so morali priti, hočeš nočeš, tretjekrat, pripeljali so seboj svojega soseda, ki se je pri v-jakih naučil nemščine kvasiti. Obljubiti so mu morali za li'er vina, pa nazadnje so še vendar morali požirati protestantovsko jezo, dosegli tudi zdaj niso ničesar; kajti Geipel je po starej navadi mogočno zatrjeval, da ne dá nobene odškodnine za zajčjo škodo, naj si drugokrat le

bolje drevesa zavarujejo. Po živinski potni list pa si naj le grede tje doli h gospodu Matevžu, ki je tudi bindišar, pa živinske potne liste mu mogočni Kajbl vendar le zaupa, družega pa baje nič. Kaj pa dnina? Za njo se pa naj tisti oglasi, ki si jo je zaslužil! Pameten izgovor. Brihtna glava! Kdor zna, pa zna!

Vidite očka, tako kakor vam, se je zgodilo že marsikateremu občanu. Tako uči samooblasten tujec jurklosterske občane vse povprek naj si bodo Jurklosterčani, Št. Lenarčani, Razborčani itd. z gajžlo in z bičem prave pameti!

Od tega časa je minilo več mesecev. V „Domovini“ ni bilo nič več slišati o Geipelu. Zajci, ki so se prej zbirali proti njemu in v „Domovini“ priobčevali svoje sklepe, so menda pobegli. Ni duha ni sluha ni bilo več o njih, tudi našemu očki niso več ogledali sadnega drevja, zaradi tega so oče takole modrovali:

„Aha, ker „Domovina“ molči, se je Kajbl spreobrnil. Naučil se je menda tudi že slovenski, saj sem že večkrat videl doli iz visokega Lokavca prikorakati nekega učenega gospoda z dolgo brado. Ta gospod znajo v glavo vtepati jezike! Kaj bi neki družega tam doli v gradu z Geiplom po cele dneve posebno ob četrtkih in v počitnicah počenjali? Slovensko se učita! Svoje zajce je Kajbl menda tudi že naučil „manire“, da pusté moja drevesa pri miru in zdaj morda

V dokaz temu opozarjamo le na minolo leto, ko so obhajali tisočletnico obstanka svoje države in ob tej priliki priredili jako bahačasto osnovano razstavo, ki je na vsa usta celemu svetu kričala: Mi smo mi! Nikakor se močje in potomci azijskih divjakov ne morejo izgovarjati, da ne morejo, kajti živ krst bi jim takega besedičenja ne verjel. Lansko leto še visoko na konji, celemu svetu skoraj da ukazovajoč, letos pač ne bodo mogli trditi, da so skromen ubog narod, ki nikakor ne more več plačati, kakor so plačevali dosedaj.

Dalje bi si bila morala naša vlada zlasti v poslednjem desetletju predočevati, da imajo Ogrji v zastopstvu naše države na zunaj več nego 70% pravic t. j. da se večinoma sporočniki in poslaniki našega cesarstva na ptujih dvorih iz državne polovice onostran Lajta jemljejo, kar izvestno v tem oziru tostransko polovico nadkriljuje. Če imajo toraj gospodje Mažarji prvo besezo gledé naše monarhije na ptujih dvorih, bi pač ne bilo od naše vlade od več, če bi jih bila ona o pravi priliki na to opominjala, rekše: „Hej, gospodje teremtete, to vendar ne gre, da bi vi povsod prvo in poslednjo besedo imeli, kjer se gre za skupne pravice, donašali k potrebitinam pa le skromno tretjino! Če hočete na polovico, dobro, če ne, z Bogom, pa vsak za se!

To so točke, katerih bi se bila morala naša vlada z obema rokama okleniti in jih do skrajnosti izkoristiti, česar pa ona ni storila. In tudi ondašnji parlament, ako odštejemo neznosne in neprebavljive Košutovce, bi nikakor ne bil konečno primerni uravnavi pametne pogodbe tako nasproten, kakor se to na prvi pogled vidi, če bi bila naša vlada umela ogrski prijatelji le nekoliko za pravo žilo potipati, opozorovaje jo na vse vže zgoraj naštetu. Ogrom bi se bilo dobro zdelo in marsikaj bi bili dovolili, kar se z birokratsko suhoparnostjo ne bode dalo nikdar doseči.

Tudi v avstrijskem parlamentu, ki se je ravnokar silno hudo ranjen zgruznil, je mnogo elementov, ki bi se bili za pametno in razmeram primerno pogodbo potegnili, dobro vedoč, da ima naša trgovina in obrt za maločkaj pridinke in izdelke na Ogrskem trgovišča kakor ne kmalo kje drugej.

Celjske novice.

(„Kat. podp. društvo v Celji“) naznani vsem, katerim je srečke poslalo, da, ako jih do 20. decembra t. l. ne rešijo ali društvu ne povrnejo, nimajo nobene pravice do dobitkov, dasiravno se bode katera njih srečk 26. decemb. t. l. izžrebala. Izžrebanje se bode vršilo ob 3. uri popoldne v sejini dvorani „Narodnega doma“. Dobitki se bodo izročevali od 27. decembra do 30. marca 1898 vsaki dan od 3. do 5. ure po-

poldne. Prvi štirje dobitki se oddajo takoj po izžrebanju. Vsaki se mora s srečko vlečene številke izkazati ter si dobiček na svoje stroške odstraniti. Vseh 500 dobitkov bode že osem dni prej v prodajalnici „Narodnega doma“ na ogled izpostavljeno. Društvo želi vsem, ki so katero srečko kupili, obilno sreče, sebi pa največ dobička za svoje preblage namene. Da se pa to omogoči, vabi prav prisrčno še vas domače rodoljube in dobrotnike šolske mladine iz celjske okolice, da bi segli po srečkah, katere so — večidel tujci — še pustili. Saj ima vendar le okolica celjska največ dobička in koristi od šole, katero društvo vzdržuje.

(Občni zbor) telovadnega društva „Celjski Sokol“ vršil se bode dne 11. grudnia t. l. v čitalniških prostorih. Začetek ob 8. uri zvečer. Dnevni red za istega je razviden v dotičnem vabilu, ktero prinašamo na zadnji strani lista. Pričakovati je polnoštevilne vdeležbe, ker se bode treba dogovoriti zaradi predpustnih veselice ter deloma že sedaj določiti izlete, kateri naj bi se priredili prihodnje leto.

(Miklavžev večer) priredi „Celjsko pevsko društvo“ dne 5. decembra t. l. v veliki dvorani „Narodnega doma“ v Celji, kakor smo že prijavili, s sledečim vspeedom: A) 1. Sattner, a.) „Pogled v nedolžno oko,“ b.) „Na planine“, poje moški zbor. 2. Nastop sv. Miklavža s sijajnim spremstvom. 3. Zanimive telovadske vaje, izvajata g. M. Benčan in J. Zabukušek. 4. H. Volarič, „Kvišku bratje!“ poje moški zbor. B) Dramatična predstava. „Gluh mora biti,“ burka v jednom dejanju. — Po dokončanem vzporedu prosta zabava. Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina 40 kr. za osebo. Otroci v spremstvu starišev so vstopnine prosti. Odbor omenjenega društva usoja si sl. občinstvo najljudneje vabiti na ta staroslovenski običaj. Kdor hoče koga po sv. Miklavžu obdarovati, naj odda dotično darilo, na katerem mora biti zapisano ime obdarovanca, najkasneje do 6 ure zvečer istega dne čitalničnemu slugi.

(„Celjsko pevsko društvo“) ima dne 18. t. m. svoj redni občni zbor ob 8. uri zvečer v čitalniških prostorih. Odbor pričakuje točne in popolne vdeležbe.

(Razpisane službe.) Pri celjskem okrožnem sodišču razpisana je služba jetničarskega paznika in jednega pomožnega sluga, nadalje šest služb za sodne sluga. Prošnje je vlagati predsedstvu okrožnega sodišča v Celji do 17. decembra t. l.

(Detomor.) Zadnjič smo poročali, da so našli v nekem stranišču v Špitalski ulici mrtvega otroka. Sedaj se je posrečilo morilko najti. Zločin je storila nad svojim novorojencem neka Rozalija Nežmah vulgo Zagajska, doma iz Slatine pri Rogatcu, kojo so že tudi zaprli.

(Učiteljsko društvo za celjski in laški okraj) ima svoj mesečni zbor v nedeljo dne 5.

decembra ob 9. uri popoldne v okoliški šoli s tem le vzporedom: 1. Zapisnik. 2. Društvene zadeve. 3. O načrtu nove disciplinarne postave. (Nadaljevanje). Govori g. Josip Schmoranz. 4. Nasveti.

(Junaški celjski Germani.) Še za časa slavnostij se je pripetilo g. Ivanu Rebeku, da so ga zalotili tukajšnji Germani samega in se v tempenju izkazali v razmerju 13 : 1 prave junake. Prišla je tožba in obravnava. Pri obravnavi so ti Herakleji — najbrže po naročilu svojega zagovornika — tožili in napačne storilce imenovali — a Lili vsejedno obsojeni. Na to so vložili vzklic. Pri vzklicni obravnavi — t. j. po preteku več ko 6 tednov, ko se že kazenski krivci ne morejo več zasledovati — prišli so s pravimi (?) imeni na dan. Sodniki uvidevši, komu gre več vere tožencu ali tožniku, so prvo sodbo potrdili in bila sta Kuchar in Slabenigg po zasluženju obsojena. Ta dva sta uslužbenca trdke D. Rakusch. — Ravno tako je bila potrjena sodba, da mora slaboznani Plautz 3 dni presedeti, ker je na neko slovensko gospodično skozi okno pljunil. To je nemški uradnik, nemška inteligenca, za katero so neki gospodje denarno kazen zahtevali.

(Klaverna procesija pred polnočjo.) Ne-nasitljivo drzovit „nemški volk“ (Wolf) je neodrešenim Celjanom najbolj simpatična prikazen. Kaj čuda, saj ima svojo „volkuljo“ ravno iz njihovega brloga. Kakšno javkanje in brezupno tarnanje je zavladovalo v Celji, ko se je zvedelo, kako so tej nasilni zveri omeščali kosti, razčehali grešni kožuh. Še hujša žalost se jih je lotila zvedevši, da ga je zgrabila težka klada državnega sodišča na Dunaji v precep. Vest pa, ki se je v nedeljo donesla, da so Wolfa zopet izpustili, zmedla jim je povsem možgane. Na „komando“ njegovega tasta, dr. Stepischnega, moralo je to novico celo Celje demonstrativno obhajati. Izbobnali so razno fakinažo iz beznice in žganjarij, zaspane rokodeljske učence in pomagache iz trdih ležišč ter razdelili med nje baklje. Mestno županstvo pa, ki je šlo prireditelju krepko na roko, poslalo je mestno godbo, odredilo svojo policijo za častni špalir — in „hajlo“ zadonelo je po mestu. Molčali bi, ko bi si mestni zastop s svojimi uslužbenci, najetimi in prisiljenimi smrkolini tako oslarijo sebi in svojim rodbinskim članom v proslavo privoščil rano v zvečer, a da mora trezno nemško in v obče slovensko ljudstvo se plašiti vsled nastalega rjevenja neposredno pred polnočjo iz potrebnega počitka, to je nasilna krivica in brezmejna surovost nemškega vlačugarstva. Razun divjega tuljenja pijane in zaspane sodrge ter revolucijonarnega podpihovanja dr. Stepischnega in župana Stigerja, ni bilo na celi komediji ničesar pomena vrednega. Druhal, ki se je drvila in tulila za godbo, bila je tako sumljivega in dvoumnega

tudi ne bode nas Slovencev s takimi lepimi imeni imenoval. Dá, dá, nov človek je postal!“

Neke nedelje popoldne, bilo je dne 22. kimovca 1897. leta, se odpravijo očka Poštenjakovič zopet v Jurklošter po nekem oprasku k županu Geiplu. Takrat jih je Geipel nenavadno prijazno vzprejel, ljubeznjivo jih potipal po rami in jih peljal sladko po nemško kramljajoč gori in grajsko dvorano, kjer je bilo zbranih nekaj gospodov in gospej iz Planine in par kmetov iz Jurkloštra. To ni bil več tisti jezni in zaspani Geipel! Čudno, slovensko še vendar nič ne zna! Toda nemška buča! Geipel jim prijazno smehljaje podari neko knjižico, da bi si jo doma prebrali! Danes je vse lepo in slovesno v gradu, tudi tiste sitne in hude Tirolke ni videti, mesto nje gospodari zdaj v gradu sivolasa mirna gospodarica.

Na jednej strani dvorane so postavljene orglje, katere si je bil Geipel od g. učitelja v Lokavcih izposodil in g. učitelj z dolgo brado sedi pri njih, čakajoč znamenja. Glej, tam spredaj je nekaj podobnega altarčku. Okoli stoječi gledajo debelo, ne upajo si govoriti, zdi se da nekaj pričakujejo. Vedno več ljudi prihaja, med njimi tudi ključar protestantske cerkve v Celji, Sager (prav Žagar), ki rad Slovence psuje z besedami: „Heil und Sieg, den Windischen den Strick!“ Kaj pa to? Nek brkasti in bradati

mož pride skozi postranske duri oblečen v duhovniško oblačilo. Učeni gospod pri orglah pritisnejo z rokami in zvočni akordi orgelj zadoné, kmalu na to preidejo akordni glasovi v pesem, protestantska in katoliška kmetjska družba zapoje: „Grosser Gott wir loben dich!“ Sveti križ božji! Pa ne da bi imeli v gradu protestantsko službo božjo? To so vam naš očka od začudenja zijali. Bili so tam tudi grajski lovci, hlapci, dekle in več zadolženih kmetov. Te uboge pare so morale priti, ker jim je Geipel zapovedal, nektare je pa tudi z zvijačo zvalil. Po končanej pesmi je mož v duhovniškem oblačilu nekaj po nemško pridigoval, kar je pozneje drug „duhovnik“ po slovensko tolmačil.

Huuuuuuuj! To vam je vrelo v srci in v glavi našega poštenega očke. Niso čakali konca, pobrisali so jo skozi duri naravnost domov po potu v jednomer govoreč: „Zvijača protestantska, ni dovolj da sovražiš nas Slovence, naš jezik, navade in šege, zdaj se celo mešaš v našo versko prepričanje in hočeš naše ljudi zapeljati h krivi veri! Tako bode delal svoje dni tudi Antikrist!“ In ko so stopali mimo Geiplovih zapuščenih, na pol podrlih hiš, mimo zaprte tovarne in strohnele žage, tedaj so skoro na glas zaklicali: „Tu glej lutriš, popravljalj podrte hiše, razklopotano tovarno in podrito žago ter skrbi za svoje gospodarstvo, ki leze rakovo pot, naš

mili jezik, sv. katoliško vero in naše pravice pa pusti pri miru!“

Prišedši domov, dado očka Francelnu podarjeno knjižico, rekoč: „Na Francel, beri, da slišimo kaj je notri pisanega. Knjigo mi je dal jurkloštarski paša.

Francel ogleduje knjižico in bere:

„Grešnikov prijatelj.“

„Vsak revni grešnik, ki išče odpuščanja svojih grehov, s trdnim sklepom greha se potem varovati, bode odpuščanje zadobil; kajti Gospod je vedno pripravljen odpustiti! On sam je dal evangelij in evangelij ima moč v sebi grehe odpuščati. V evangelju je zveličanje! Grešnik, spoznaj svoje grehe, kesaj se jih in očiščeno je tvoje srce! Grešnik, veseli se!“

„Dosti, to je protestantska, lutrovska ali evangelijska knjižica!“ ustavijo očka Francelna. „Protestantje so si iz božjega nauka in iz sv. pisma izbrali to, kar se jim je dopadlo. Sv. spoved in sv. pokora jim nista bili všeč; zato so ju izpustili in si krivo domišljajo, da bodo s samim kesanjem odpuščanje grehov zadobili. Mi katoličani pa dobro vemo, da je k zakramentu sv. pokore potrebno pet reči, namreč: 1. Izpraševanje vesti, 2. kesanje, 3. trdni sklep, 4. spoved, 5. pokora. Peklenščakova knjiga, nisi vredna biti pod mojo streho!“

značaja, da množina frkolinov niti znala ni, kdo je Wolf, jeli se ta porodil ali preminul. Tulila je ta sodrga, ker je čula vodjo Stepischnega in njega zakonsko polovico, a ta sta tulila iz veselja nad svojim zetom ter — ker so tudi v Gradci in na Dunaji tulili.

(Porotne obravnave) Dne 22. in 23. t. m. vršila se je obravnava napram Jožefu Marinčič in njegovi sestri Mariji, tastu Francu Lah, vsi od Sv. Petra pod Sv. Gorami, ter beraču Jožefu Glad iz Kočevja. Obtoženi so, da so ubili in oropali čevljarja Vincenca Jazbec. Ta zločin zgodil se je 10. februarja l. 1893. v hiši Jožefa Marinčiča, kjer je bivala tudi sestra Marija, koje ljubimec je bil Jazbec. Oba Marinčič obstala sta, da sta vzela pač Jazbecu 200 gld. a to še le, ko sta ga nenadoma našla ob 9. uri zvečer pod stopnicami mrtvega ter ga odnesla na cesto. Berač Glad spal je tisto noč v njuni hiši, vendar trdi, da ni ničesar slišal, ne videl. S tastom Lahom pa sta oba Marinčič prilasteni denar delila. Ker se izjave prič gledé časa oporekajo, preloži se obravnava.

Spodnje-štajerske novice.

(Duhovniške premembe.) V stalni pokoj stopil je zbog bolehavosti č. g. Florijan Vizovišek, župnik pri Sv. Emi pri Podčetrtku. Izpisana je župnija Sv. Eme do 6. januarja 1898 (patronat nadžupnija Sv. Križ pri Slatini).

(Učiteljske spremembe.) G. H. Abauer Anton, vodja nemške šole v Vitanji, imenovan je nadučiteljem v Kamnici. G. Jurij Piliš, učitelj v Šmarji na Paki, dobil je novoustanovljeno podružno (ekskurendo) šolo Skorno Novikloster, na njegovem mestu v Šmartnem pa je začasno nameščena gospica abiturijentinja Ana Zupančič.

(Nesreče na železnici) dogajajo se letos tako pogosto, da človeka res skrbi, kaj bo. Kdo je temu kriv? je težko reči. V torek ponoči treščila sta dva tovorna vlaka na postaji Štore vkupe. Več vagonov je popolnoma razdrobljenih in jeden tir zelo poškodovan. Človek se ni ponesrečil nobeden.

(Na Laškem) se bode od 8. do 10. decembra t. l. vršil sv. misijon pod vodstvom č. o. Jezuitov. Vsak dan zvečer ob 6. uri bode tudi nemška pridiga.

(„Katoliško-politično društvo za vranski okraj“) priredi dne 5. decembra popoldne točno ob treh shod na Gomilskem v prostorih g. Hočevarja. Vspored: 1. Deželni živinozdravnik g. Mart. Jelovšek govori o umni živinoreji. 2. G. K. o potrebi kmečkega združevanja. 3. Predlogi. K obilni udeležbi vabi odbor.

(V Kaplji), občina Sv. Jurij ob Taboru, nameravajo ustanoviti „gasilno društvo“. Ta ustanovitev je zelo velike važnosti za ondotne občine. Govori se, da hočejo pri tem društvu uvesti

To izrekši zgrabijo knjigo ter jo zagrebejo pred svinjakom globoko v gnoj. Tako storite tudi vsi drugi, ki ste vzprejeli od Geipla tako knjižico.

In še ta večer so očka Poštenjakovič prisegli, da bodo ob času se bližajočih volitev tudi oni stopili s svojo sivo glavo med volilce in v svetem prepričanju za vero in narod z drugimi vred glasovali proti sovražniku Slovencev, proti zapeljivcu vere, jedino le za katoliške može slovenske narodnosti, odločili so se glasovati tudi proti tistim, ki vedno lazijo krog Geipla in se mu prilizujejo. Sklenili so tudi, da bodo vse tiste ničvredneže, pijance, nemanice, dejmokraste, nemškutarje, zadolžene in lačne kmete, ki bodo zopet agitirali po jurklosterske, šentlenartske, razborške, itd. fari in glasovali za nemškega lutrovca, naznanili „Domovini“* s polnimi imeni in opisali njihovo črno izdajalsko početje naj se črna imena teh „Kajblovcov“ izvejo po vsem Slovenskem.

* Prosim Vas lepo, le pošljite nam takšna poročila. Pa tudi vsak drugi nam naj pošlje poročilo o dogodkih pri volitvi. Saj ni treba. Bog zna kako lepo pisati. Dogodki in imena naj bodo resnična, vse drugo bomo že mi v Celju sestavili, opilili in izmodrovali, da bo kaj. Vsak pošiljalec mora podpisati v pismu svoje ime, drugače ne moremo pismu verjeti in ga tudi ne bomo uporabljali.

nemško komando. Čudno! Kapeljčani, mislite, da če imajo vranski „pürgarji“ nemški poslovni jezik, da morate tudi vi stopicati za njimi.

(Himen.) Narodni trgovec gosp. Fran Krašovic v Št. Jurju ob Taboru se je dne 24. t. m. poročil z gospico Elizo Turnšek iz znane narodne rodbine v Prekopi pri Vranskem.

(V gnojnici utonil) Dne 20. novembra t. l. pustila je kmetica Frančiška Rak v Spodnjih Gorčah pri Braslovčah svojega 3letnega sina iz hiše. Otrok zaide v precej globoko gnojno jamo ter utone.

(V Šoštanju) bile so dne 29. t. m. tako burne občinske volitve, kakoršnih ta trg še videl ni. Nemškuturska stranka poskušala je že dolgo poprej vporabiti vso moč podkupljivosti, grožnje in prigovarjanja, a na dan volitve maščevati so se skušali celo dejansko nad nevpogljivimi slovenskimi volilci. Pomagalo jim vse skupaj ni nič. Žalostno so propadli. V prvem in tretjem razredu zmagali so jednoglasno Slovenci, a v drugem razredu pripustili so jim nekaj glasov iz milosti, zbog „ljubega miru“ Vsa čast zavednim volilcem!

(V Gornjemgradu) prodajata trgovca gosp. Šarb in gospod Božič žveplenke „Družbe sv. Cirila in Metoda“. Vsak zaveden Slovenec kupuje in rabi le goraj imenovane žveplenke. Zatorej le pridno po njih, da bode naša vrla šolska družba sv. Cirila in Metoda imela več dobička. Naj raji dobiček ostane pri nas Slovenceh, kakor pa da bi se ž njim mastili tuji Židovi.

(Požari) Dne 12. novembra t. l. pogorela je vincarija Franca Herzenjak v Gorenci. Škode 800 gld. Dne 11. novembra pa so pogorela v Kočicah vsa gospodarska poslopja Matiji Skledar. Škodo cenijo na 2000 gld., a zavarovan ni bil. V obeh slučajih zažgali so neprevidni otroci.

(Konjiško učiteljsko društvo) je imelo dne 19. novembra t. l. svoje glavno zborovanje, katerega so se vdeležili skoraj vsi udje. Kot gostje so bili navzoči: gospa Kokotova in gdč. Grašič, učit. v Ločah, gdč. Malenšekova iz Čadrama ter g. Zupinčič, nadučit. na Frankolovem.

Društvu sta na novo pristopila dva vrla udu, namreč: gdč. Fajgelj iz Zreč in g. Pugmajster iz Kebeljna. — Kakor kaže letno poročilo, je društvo v pretečenem letu prav vro delovalo. Zborovalo je petkrat; pri vsakem zborovanju je bilo povprečno po 17 vdeležencev; podavanj je bilo 6, rešilo se je mnogo dopisov in drugih društvenih reči itd. Posebno pohvalno je omeniti, da se je v pretečenem letu začelo gojiti tudi petje. V tem oziru se nadajamo še prav obilnih uspehov. Povsod, kjer se učiteljstvo zbira, naj bi se glasila lepa pesem. Mej društveniki smo opazovali zaupljivo in odkritosrčno občevanje, gojila se je prava tovariška ljubezen. Nekateri učitelji se sicer še vedno odtegujejo društvu, nekateri so pa ravno začetkom minolega leta izstopili iz društva. Kaj je bilo povod temu, nočemo tukaj razpravljati. Naglašamo samo, da smo trdno prepričani, da se je društvo postavilo zdaj na zdravo podlago in zato se ne bojimo, da bi ne vspevalo. — V tem zborovanju je g. Brinar poročal o letošnji glavni skupščini „Zaveze slov. učit. društev“ in štaj. „Lehrerbunda“. Poročilo se je vzelo na znanje. Gledé na to, kako nadaljno stališče naj sedaj po znanih dogodkih zavzamemo napram „Lehrerbundu“, je društvo mnenja, da je v tej zadevi potrebno, da vsa spod. štaj. učit. društva jednotno postopajo. Da bo to mogoče doseči, naj se o tej zadevi dogovoré najprej vsi društveni predsedniki, ki potem predlože storjene ukrepe v posameznih društvih. — Zakonski načrt o novih disciplinarnih postavah, katerega je štaj. „Lehrerbund“ poslal v pregled, se je odklonil. — Seve, da je prišlo na vrsto tudi več dopisov in drugih društvenih zadev. — Po naporu duševnem delu se navadno zopet zbiramo k skupnemu obedu in na prijateljski sestanek. To pot je bilo posebno veselo in živahno; popevalo se je več ubranih mešanih zborov in moških kvartetov, vrla gospa Kokotova se je odlikovala z izbornim igranjem na glasovirju. — Vili rodoljubi in šolski prijatelji konjiškega okraja, prosimo vas, zasledujte naše delovanje! Mogoče, da nas boste potem radi podpirali in se z veseljem družili z nami. Dal Bog!

(Konjiško učit. društvo) je v svojem zborovanju dne 19. novembra t. l. izvolilo v odbor nastopne gg. oziroma gpč.: Brinar, predsednik; Jurko, podpredsednik; Beno Serajnik, tajnik; gdč. Tilka Vidmajer, blagajničarka; Kokot, pevovodja; Serajnik st., Pacher in Tribnik, odborniki.

(V Slovenjemgradu) postal je vodja okrajnega glavarstva g. Zoff, dosedajni okrajni nadkomisar pri celjskem okrajnem glavarstvu. Sodbe o tem gospodu ne moremo naprej delati.

(Ustrelil se je) dne 24. m. m. v Slovenjemgradu klepar Janez Gliebe. Zakaj, se ne ve.

(Otroka zadušila.) V Žitalah zadušila je dne 15. novembra v spanji 28letna kmetka hči Roza Rajšp svojega tri dni starega otroka.

(Od. Sv. Jošta na Kozjaku) se nam poroča, da se bode ondot prihodnje leto stavilo novo šolsko poslopje. Krajni šolski svet je sicer postavil v vsakoletni proračun postavke 500 gld., da se s časoma nabere potrebna stavbena svota, pa c. kr. deželni šolski svet graški neizprosno in brezobzirno zaukaže stavbo nove šole, drugače stori to okrajni šolski svet konjiški na nevarnost in troške šolske občine. Gospoda našteva tudi denarne zavode, pri katerih se dobi posojilo. Kako bode pa kmet pri sedajnem slabem denarnem stanju glavno blizo 5000 gld. povračeval, — kaj to briga oblast? Ti kmet plačaj, pa molči!

(Najvišji dar.) Cesar je daroval zavodu šolskih sester v Mariboru iz lastnega premoženja 300 gld.

(„Narodni dom“ v Mariboru) dozidali so pretekli teden. Takoj pa se nadaljuje s pokrivanjem, tako, da je upanje, da se ta ponosna zgradba spravi v kratkem pod streho. Pričakuje nas tedaj veselica svoječasnega slovenskega blagoslovljenja te narodne palače. To poslopje bo obsežno dovolj, vsa društva, ki imajo „čisto narodno vest“ pod streho vzeti, kakor „čitalnico“, „delavsko bralno in pevsko društvo“, med tem, ko bi „katoliško delavsko društvo“ rado imelo svoj dom zase. Zakaj pač?

(Iz Maribora.) Dne 29. m. m. zvečer praznovali so Mariboržani Badenijev odstop. V zelenih tolpah so se podili po ulicah med snegom in dežjem ter kričali svoj divji „heil“! Vsi Nemci so razsvetili svoja okna in med njimi celo neki slovenski profesor. Sramota! Gosp. Schmiderer navduševal je iz balkona mestne hiše v bombastičnih frazah „čisto nemške“ prebivalce Maribora — Po vseh kotih je kričala fakinaža „Nieder mit Badeni, nieder mit den Polaken (sic!) in „Wacht am Rhein“ zapela je mariborska „inteligenca“. — Ker škofijstvo in duh. seminišče ni razsvetilo okenj, pobila jim je fakinaža nekaj šip! Pravi furor teutonicus!

(Pogorelo je) dne 19. novembra t. l. v Slivnici pri Mariboru kočarici Mariji Leskošek vincarija. Tudi tukaj zažgal je igrajoč otrok.

(Štajerski deželni glavar) grof Gundaker Wurmbrand je sedaj vendar enkrat resnično odstopil. Ta mož nam je „glavaril“ od leta 1884., ne baš v korist Slovincem.

(V Gradcu) vršijo se volitve za mestno občino. Že pripravljane samo zahtevalo je jedno žrtvo. Pripeljal se je bil namreč nedavno krščanski socijalist Axmann, da govori za izvolitev verskih mož. Socijalni demokratje, večinoma delavskega stanu, pa so vrinili se v dotično dvorano. Prišel se je boj, katerega so še le vojaški bajoneti ustavili; pri tem je bil zaboden nek delavec na smrt.

(Električna železnica,) ki bo vozila iz Gradca k slovečemu božjemu potu Marija Trost, otvori se dne 23. decembra t. l.

(O demonstracijah v Gradci) se nam poroča. Dovolite, da vam na kratko popišem o teh rabukah, ki se sedaj dan na dan tukaj vrše. Vsemu razburjenju, ki vlada v množici, so krivi tukajšnji časopisi, ki izidejo vsak dan zvečer ob 5. uri kot extra-izdaja in ki naščuvajo sproti zlasti mlade ljudi radi znanih dogodkov v parlamentu. Tako se nabere po glavnih ulicah — zdaj že v tretje — po tisoče ljudij, največ delavcev in dijakov — visoko kakor srednješolcev, in ti vpijejo, tulijo, pojo „Deutsche Wacht“, „Bismarck-Lied“ in drugo. Včeraj so razgrajali pogasili nekatere svetilke, napravili slamnatega moža, ki naj bi predstavljil Badenija in ga obe-

sili na neko visoko svetilko. Vse to trpi tako dolgo, da pridrvi vojaštvo, ki je vedno pripravljeno za vsak slučaj, in s silo izprazni ulice. Na jedni strani kavalerija, ki predirjava ulico za ulico, potem Bošnjaki, ki z bajoneti napravljajo prosto pot, infanterijski regiment št. 7 in jeden bataljon Belgijcev. Z jedno besedo: vse vojaštvo je na nogah, da uduši demonstracije. Nahujskano ljudstvo pa meče kamenje proti oknom najlepših kavarn, gostiln itd., kakor zlasti mej vojake, od katerih je mnogo ranjenih. 27. m. m. so napeljali preko ulice železno žico, tako, da so Bošnjaki, prileteviši v brzem koraku, vsi popadali. No, svojo jezo so udušili s streljanjem na ljudi, od katerih je jeden ubit, štirje težko ranjeni.

Druge slovenske novice.

(Osebnosti) Ljubljanski mestni policijski komisar g. Fran Podgoršek imenovan je sodnim pristavom v Logatcu, a ondodni sodni pristav g. Fr. Cotman prestavljen je v Litijo.

(Nesreča.) Ponesrečil je v mlino g. Vinkota Majdič v Kranju mizar E. Koblar po lastni krivdi. Delal je pod dvigalico, ki jo je vezal močni jermen z drugim nadstropjem; bil pa je jermen menda preveč napet in je popustil, a naprava padla je mizarju na glavo ter ga tako močno pobila, da je drugi dan umrl.

(Požari) V Tepah pri Polšniku v litjskem okraju pogorela sta posestnika Janez Vodišek in Franc Zagorc. Prvi ima škode 1800 gold., drugi pa 1700 gold. Na Homcu v kamniškem okraju pa je uničil požar poslopja trem gospodarjem, ki imajo skupne škode 2600 gold.

(Nesreči na dolenski železnici.) Dne 24. m. m. pripetili sta se na omenjeni progi dve nesreči. Večerni vlak zgrabil je Ivano Terlep iz prečinske župnije, ki se je vračala prek tira domov. Bila je pri priči mrtva. Zapustila je dvoje otrok, a mož je v Ameriki. — Blizu Beršljina hotel se je peljati čez tir kmet Anton Šalher iz iste občine. Ko sliši v tem trenutku prisopihati vlak, hotel je konje zadržati, ti se mu splašijo, a revež skoči z voza ter pade ob pečine, da je obležal mrtev. Krivo je temu najverjetneje ogra, ker sam napis: Pozor na vlak! konje ne vstavi.

(Utopljenec) Pod Ivanjim selom blizu Planine izvelekel je iz Unce grajski ribič dne 22. m. m. neznanega mrtveca, kateri je že nekaj tednov ležal v vodi. Po delavski knjižici se je izkazalo, da je isti Matevž Lipušek iz Jastrobol pri Špitaliču. Vračal se je iz Amerike, a kako je prišel v vodo, ni znano.

(Slovenski odvetnik) g. dr. Alojzij Kraut uraduje vsak torek v Pliberku, v hiši gospe udove dr. Wanka.

(Na Koroškem) vršijo se v vseh okrajih občinske volitve. Boj je povsod silovit, probudila se je mnogokje slovenska stranka ter se nevstrahena stavi nasprotni agitaciji v bran. Da, Korošani vstaja, za kar imamo zahvaliti požrtvovalno delovanje „Slovenskega političnega društva“. Dne 18. m. m. zmagali so v Spodnjem Dravogradu sijajno Slovenci. Dne 23. m. m. bila je volitev v Št. Petru nad Velikovcem. Izvoljenih je 5 Slovencev, 5 Nemcev.

(V Vrbskem jezeru utonila) sta dne 25. novembra t. l. dva hlapca, ki sta spravljala čoln z lesom v Celovec. Huda burja prevrnila jima je čoln, a ker je bila tema, ni jima prišel nikdo na pomoč.

(Pogorel) je dne 23. m. m. hlev župnišča v Libeličah, a dne 25. m. m. hlev župnišča v Čanjčah pri Celovcu. Pri prvem je škode 6000 gld., pri drugem pa še mnogo več, ker je zgorelo tudi 17 svinj.

(V Škedenju pri Trstu) otvorila je „Kranjska industrijska družba“ svoje plavže za izdelovanje železa, tudi druga dela so že skoraj dokončana, tako, da bo zamoglo to podjetje kmalu začeti vsestransko izdelovati. Železno rudo privvažali bodo iz Afrike, kar bo jako povspesilo promet po vodi za Trst. Bo-li ta družba se tudi primerno ozirala na domače ljudstvo glede zaslužka, tedaj še le jo bomo smeli nazivati domačim podjetjem.

(V Gorici) dobili so svoječasno Slovenci mesto zahtevanega slovenskega gimnazija enako spako, kakor jo je v Celji izvalil ravnatelj Konč-

nik. Ta goriški zavod se zove c. kr. pripravljalnica za srednje šole, ter ima nalogo, iz slovenskih ljudskošolcev prestrojiti Nemce, ki bi naj potem uspešno sledili nemškemu učnemu jeziku na gimnaziju. Ker pa ni vsaka taka mlada butica stvarjena za nemški livalnik, odstranjevati je začelo vodstvo slovenske učence kar brez vsega sedaj po preteku dveh mesecev. Kaj naj storijo stariši sredi leta s temi učenci? Ko so se že lani dogajali taki postopki, vstopili so odpravljeni učenci v „Slogine šole“ ter napravili ob sklepu šolskega leta jako dobre vzprejemne izpite za gimnazij. Tedaj pač kaže to nemško vsiljenko povsem opustiti ter omenjeno slovensko šolo obiskovati.

(V Pazinu) postal je okrajnim glavarjem ondodni namestniški tajnik g. Ivan Šorli.

(Akademično društvo „Slovenija“ na Dunaju) priredi dne 6. decembra t. l. zabaven večer z govorom, berilom in petjem, v čast umrlemu slovenskemu pisatelju Janku Kersniku. Posebnih vabil se ne bo razpošiljalo, zato prosimo zlasti dunajske Slovence, naj se temu vabilu mnogobrojno odzovejo. „Kersnikov večer“ se vrši v dvorani restavracije: „Weingarten“ VI. Getreidemarkt 5, ob 8 uri zvečer.

(Odbor „Kluba slovenskih tehnikov na Dunaju“) se je sestavil za zimski tečaj takole: stud. meh. Schweitzer Rudolf, predsednik; stud. meh. Šega Ignacij, podpredsednik; stud. kem. Turk Jakob, blagajnik; stud. meh. Vrhovec Anton, tajnik; stud. meh. Kobler Pavel, knjižničar in gospodar.

Druge avstrijske novice.

(Državni položaj.) Na drugem mestu poročamo na kako nevarni visočini so sprožili podivjani levičarji državni voz, kateri je drvil in bučal v globino, dokler se ni dne 28. novembra t. l. na kosce zdrobil. Da je vsled tega izbruhnila med Avstrijo škodoželjnimi Nemci in njihovimi pristaši razburkano veselje, ni treba posebe popisovati. Saj se jim je posrečilo na mah vse, za kar so si basali revolverje, brusili nože: Državni zbor je preložen, s tem zavirano njegovo delovanje gledé pogodbe z Ogrsko, s tem upajo, da se odstrani jim toliko sovraženo slovansko predsedništvo, odstopil je slovanski predsednik Badeni, a mesto njega dobijo najhujšega slovanožrca barona Gautscha ministerskim predsednikom, kateri si izbere i ostale ministre po svojem okusu in svojem kopitu; izpuščen je iz zapora njih žalostno prosluli mučenik Wolf, izpuščeno na stotine izdajalskih razgrajalcev. Da je nov ministerski predsednik mož po njihovi volji, dokaz je najboljši, ker se ga vesele nemški nacionalni časopisi, ki pravijo, da ga z veseljem pozdravljajo, naj si ima mož tudi nekaj „temnih prog“ v svojem prejšnjem poslovanju, a za to sovraži vse, kar je slovanskega — in to svojstvo ga dela že samo ob sebi v njihovih očeh velikana, junaka. Da pa so tudi z ostalimi ministri povsem zadovoljni, katere si je izbral baron Gautsch, svedočijo njihova imena in pristno nemško pokolenje. Novo ministerstvo sestavljeno je sledeče: Baron Gautsch, ministerski predsednik in minister notranjih zadev; grof Latour, minister za uk in bogočastje; dr. Korber, za trgovinstvo; Ruber, za pravosodje; Wittek, železniški minister; grof Welsersheimb; za deželnoobrambo; Bilandt Raidt, za poljedelstvo. Kakor vidimo, nimajo avstrijski Slovani niti jednega svojih zastopnikov v ministerstvu. Minister za Galicijo še ni imenovan, ker grof Pininski ni hotel ponujane mu mesta prevzeti, ker mu novi ministerski predsednik ni mogel obljubiti, da ne bo kršil izdanih jezikovnih naredeb. Splošni vzprejem za Gautscha ni bil pri nobeni stranki kaj prijazen. Posebno hladno se mu kaže slovanska desnica, ki je že sklenila, nikakor se ne podati, temveč vztrajati na desnici, v večini. Ves up stavijo avstrijski Slovani na jekleno nevpogljivost sedanje slovanske večine; ako bi ta popustila, zvrnemo se v žrelo nemškega Moloha. Dokler pa so naši poslanci vztrajni, ni nam se bati ne nemškega predsednika, ne nemške vlade. Ako je nemška manjšina vrgla slovansko ministerstvo z razbojniškim nasiljem in vpijočo obstrukcijo, spod-

maknejo Slovani nasprotujoči jim kabinet z preziranjem in molčanjem.

(Mejne kamne) ob tirolsko-italijanski meji raztreli so dne 24. m. m. neki lahonski zlikavci z dinamitom. S tem, da so zleteli 4 mejniki v zrak, pa seveda niso dosegli ničesar. Meja med Avstrijo in Italijo obstoji v kljub temu i nadalje za ondotne avstrijske izdajice.

(Na Hrvatskem) vršile so se v sredo dne 1. t. m. dopolnilne volitve v onih sedmih okrajih, kjer so bile svoječasno izvolitve po mažarski vladi ali razveljavljene kot nepostavne, ali se iste vsled izgrediv niti izvršiti niso mogle. Malo nade je, da bi hrvatska opozicijska stranka prodrla s svojimi kandidati, ako vidimo, kake ovire dela mažaronska vlada. Opozicijske časopise, ki prinašajo volilcem nasvete, kar po vrsti zaplenjajo, nevpogljive narodne volilce tirajo v ječe, a narodne agitatorje izganjajo iz dežele. Zopet drugod moral je priti vsak volilec po svoj volilni list v daljni okrajni sedež le ob določeni uri, sicer ga ne dobi ter tako tudi na volišče priti ne sme. Da ne najde ljudstvo priložnosti se gledé složnega postopanja za skupnega kandidata pogovoriti, izdala so vsa županstva stroge prepovedi o zborovanjih, vse prodajalne in gostilne zapirati je ob 7. uri zvečer ter se sploh ne sme nikdo brez nujnega opravka pokazati po sedmih zvečer iz svojega stanovanja. Pa tudi podnevi čuva nad vsakim posameznim skrbno „vladno oko“, kam zahaja, kaj govori, s kom občuje.

(Mažarska vlada na Reki.) Ogrski ni se zdelo prav vredno uporno gibanje na Reki gledé na vzroke mnogo preiskavati, napravila je po svojem navadnem geslu napram drugim narodnostim kratko razsodbo. Raztegnila je svoje zakone na to mesto ter mu tem načinom vzela samostojnost, velela poklicati odstopivši mestni zastop na odgovor, a ker Rečani tega niso marali, poslala jim je novega guvernerja in novega župana — mažarona, odstavila nezadovoljne občinske svetovalce, dasi bi smela po ondotnem zakonu to še le storiti, ako bi ti na opetno ponudbo ne hoteli mandatov zopet vzprejeti, a to se ni zgodilo. A kaj je Mažarom do zakona, da se da isti le napram Slovanom in Rumunom dobro uporabljati. Sedaj se lotijo tudi prestrojevanja šolstva na Reki. Pri pregledu šolskih knjig našlo se je, da iste uče, Ogrska je del avstrijske države. To jih je grozno razjezilo. Takoj so se morale dotične knjige popraviti, a o tem se še bo bičalo v državnem zboru.

(Bosno in Hercegovino) si baje misli Avstrija že prihodnjo spomlad popolnoma in dejansko priklopiti, t. j. združiti jih z avstrijsko monarhijo. Zbog tega je baje tudi potoval nedavno grof Goluchowski v Italijo, da pridobi tudi italijanskega kralja za dovoljenje, kar se pa nam ne zdi verjetno.

Ogled po širnem svetu.

(V Varšavi) demonstrovali so ondodni dijaki na vseučilišču zoper dva neljuba jim profesorja. Profesorski kolegij pa je izključil vsled tega 194 vseučiliških dijakov. Vendar je vložilo šest profesorjev prošnjo za milejšo kazn.

(Italijanski kabinet) snisel se je dne 30. m. m. Najprvo predloži se povišani finančni zahtevek, posebno glede kreditov za vojaške potreščine. Siromašno ljudstvo že trepeče, da se mu naložijo novi davki, toda ljudski zastopniki se na ljudsko bado ne ozirajo, samo da se Italija blesti na zunaj in tekmuje z drugimi državami.

(Grško) je imelo v zadnji turški vojni razven že objavljenih osebnih izgub še izvanrednih vojni denarnih stroškov 55,730,199 draham, tako, da so se zvišale za to leto vojne potreščine na 148,956,769 draham. Te troške čutilo bo to malo kraljestvo še mnogo let, ako si sploh kedaj zopet opomore.

(Zatirani Irci) dobijo v kratkem samostojno vlado, kakor jo ima angleška in škotska vlada. Tako se je izjavil angleški državni tajnik. Ako je tej vesti verjeti, pomirili in zadovoljili bi se vedno razburjeni Irci. Saj že z delnimi pravicami in svobodščinami bil bi ta narod za prvi čas spravljen, samo da vidi, da ga Angleška smatra pravnim ljudem.

(Samostalna Kuba,) Španska vlada izdala je sedaj potrjen zakon za vpeljavo avtonomije na obeh otokih Kubi in Portoriki. To je tedaj rešitev terjatve prebivalcev imenovanih otokov, za kar se je toliko ljudi in denarja žrtvovalo ter grozilo že celi španski vladi s polomom. Oba otoka vladal bo samo jeden guverner in jeden skupni parlament, kateri bo sklepal zakone z dvema zbornicama. Nadjati se je, da bo sedaj vendar že enkrat potihnilo to vprašanje.

(Goriškim nadškofom imenovan je, kakor poroča brzojav, knezoškof ljubljanski dr. Jakob Missia.

Dopisi.

Iz Frankolovega. „Bralno društvo“ na Frankolovem je imelo v nedeljo dne 28. novembra 1897. leta v prostorih g. Dominika Bezenška svojo ustanovitev. Ob določeni uri zbralo se je mnogo radovednega ljudstva ter je z vidnim zanimanjem poslušalo govornike.

Predsednik začasnega odbora, g. Dragotin Zupančič, pozdravil je vse navzoče blizu takole:

„Častita gospoda! Dragi društveniki in prijatelji bralnega društva. Navdaje me neko notranje veselje, ko vidim danes vas v tolikem številu tu zbranih. Pa tudi vas je pripeljal danes semkaj nek notranji čut. Tudi v vas je današnji dan vzbudil neko veselje. Veselimo se danes torej vsi, ker praznujemo na Frankolovem ustanovitev „Bralnega društva“.

Mi Slovenci potrebujemo takošnega društva za utrditev svojega jezika in svoje narodnosti. Bodi si že kakor-koli, tega nam nihče odrekati ne bode, da ljudstvo more le po olikanem jeziku pustiti svojo služnost in grde predsodke, ter napredovati v omiki.

Dober Slovenec ljubi svojo domovino, svoj jezik, svoj narod, svojega vladarja, on je vedno pripravljen žrtvovati se zanj; on je veren, usmiljen, on ljubi resnico in pravico, on je poštenjak. Če je kakemu narodu potrebna sloga, je potrebna gotovo Slovencem tako, kakor lačnemu kos kruha. V posebno čast si štejem danes pozdravljati v imenu osnovalnega odbora vel. g. dr. Rad. Pipuša, kateri je blagovolil prevzeti slavnostni govor; pozdravljam vse častite goste iz Celja, Vojnika, Čadrama, Tepine, Črešnic, sploh vse došle goste, pozdravljam pa tudi vse domače društvenike in nedruštvenike.“

Slavnostni govor imel je gosp. dr. Pipuš. Slikal je v jedrnatih besedah težnje kmetijskega stanu. Povdarjal je, da so to le piškavi izgovori, kmet trdeč, da se ni treba učiti delati, to itak znamo. Se vé da zna vsak delati, ali vprašanje je — kako? Navadno se sliši, kakor so moj oče ali dedek delali, tako bom jaz. Dandanes to ni veljavno.

Predsednik se zahvali gosp. dr. Pipušu za umesten govor, prosič ga o priliki nas zopet počastiti s kakšnim govorom. Izreka se tem potom g. dr. Pipušu prisrčna zahvala.

Ko je predsednik pojasnil društvena pravila, volil se je nastopni odbor: Predsednikom gosp. Dragotin Zupančič, odbornikom č. g. Franc Ogrižek, č. g. Jakob Palir in gg. Filip Kodermann, Dominik Bezenšek, Gašpar Šoštar; namestnikom pa Štefan Jakop in Tomaž Medved.

Ustanovil se je tudi društven mešan zbor. Vaje bodo po nedeljah. Kdor želi pristopiti, naj se oglasi pri predsedniku.

Predsednik zahvalil se je vsem navzočim, spominjajoč se posebno našega milega vladarja, na kar vsi navzoči s trikratnim „živio“ pritrdi.

Pri prosti zabavi bilo je več navdušenih napitnic ter veselo petje navduševalo je vse za novo društvo.

Konečno pa prosimo vse udeležence, ki so se razkropili na vse strani, da nam v bodoče ostanejo zopet zvesti.

Iz Slovenskih gor. Volitve v okrajni zastop so pred vratmi. Sedaj se nam bo toraj spet odločiti, kakošne gospodarje si bomo v okrajni zastop volili. Ali bomo pri starih ostali, — ali si bomo druge izbral?

Oglejmo si nekoliko delovanje našega dosejdajnega zastopa, potem pa bomo lahko sodili! Da bi se naš zastop kaj brigal za obči napredek, to še mu na misel ni prišlo. Ceste, kakoršne je našel

takošne je zapustil, to vemo vsi. Pa si morebiti, dragi bralec, misliš, da se je na živinorejo bolje oziralo? Tudi tukaj se motiš, ker pri tem tudi gremo bolj rakovo pot. Da, kam pa tedaj gredo okrajne doklade, ktere so letos že na 26% narasle? Naš okraj šentlenarški plačuje blizu 65 tisoč gld. cesarske dače, in sedaj si, dragi bralec, lahko izračuniš, koliko pride v okrajno blagajnico! Ali toliko stane posipanje in vzdrževanje že poprej narejenih cest? Kako novo cesto zgraditi, to se še dosedajnemu zastopu itak sanjalo ni, čeravno je nekaj na glasu bilo vino iz Slo. goric in pa slovenjegoriško blato!

Drugod povsod vidimo, da se vsaj nekaj stori za napravo novih cest, ktere so v zdajnjih letih velik pripomoček k vsestranskemu prometu in blagostanju; ali pri nas se na to ni nič mislilo, čeravno so nekatere ceste tako slabe, da ob deževnem vremenu komaj blato pregazimo; tako n. pr. k Sv. Jurju v Slo. gor., k Sv. Benediktu in k Sv. Rupertu v Slo. goricah! O ovirah, ktere je okrajni odbor navajal, še govoriti ni vredno, ker vsaka teh treh prog bi se dala lahko izpeljati, ko bi le gg. okr. odborniki resno voljo imeli; ali ravno ta jim je manjkala. Slovenski Goričani! na vas je zdaj ležeče, ali bomo spet tako naprej životarili, ali pa želimo napredovati? Če hočete, da bomo napredovali, tedaj moramo nekaj novih udov v okr. zastop voliti, ker stari niso vsi sposobni za to. Zberimo se torej na volilni dan kaki dve uri pred določeno uro na volišču, kjer se lahko skupno posvetujemo koga da bomo volili. Poprej pa dobro pomislimo, kdo ima sposobne zmožnosti za to, in kdo ne. Ne dajmo se več slepo od tistih par mož voditi, katerih eden je že prišel v zelo slab spomin pri ljudstvu in pa pri gosposki. Toraj, na določeni dan pridimo vsi na volišče, da spet nemškutarji ali pa enake baže ljudje ne zmagajo!

Narodno-gospodarske novice.

Društva in zadruga.

Slovenci imamo veliko društev, zadrug, bratovščin, delniških družb itd. ni pa vsakomu jasno, da je med temi korporacijami ali združenstvi velik razloček, ki pa po zunanem ni zapaziti, marveč le po zakonih, na katere se one opirajo. Najmanj imamo Slovenci delniških družb, o katerih nam zategadelj skoro ni treba govoriti. Več pa imamo cerkvenih bratovščin, o katerih pa naše pobožno ljudstvo itak dosti v cerkvi sliši. Omenimo tu le to, da je naša slavna družba sv. Mohorja tudi cerkvena bratovščina. V našem javnem življenju je največ govor le o društvi in o zadrugah, katere vse pa niso starejše, kakor dobrih trideset let. Vsaj tudi ni bilo mogoče snovati društva pred letom 1867., kajti zakon o društvih obstoji šele od 15. novembra 1867. In res smo Slovenci pred tem letom imeli le malokatero čitalnico, pač pa že „Slovensko Matico“. Zadruga pa tudi nismo mogli imeti, kajti zakon o zadrugah je z dne 9. aprila 1873. Zato so bile nekatere posojilnice (n. pr. ljutomerska), ki so se osnovala še pred tem letom, najprvo društva in so se potem šele pretvorile v zadruga.

Na podlagi društvenega zakona kaže snovati korporacije, katere se bavijo s tem, da pomagajo svojim članom glede omike, morale, zabave itd. Taka društva so literarna, učena, umetna, zabavna društva n. pr. čitalnice, pevška, telovadska društva itd. Pri teh društvih se ne gleda ravno na to, da bi se materijalna sredstva pridobila. Denarni pomočki so jim le postranski namen, te vrste korporacije nimajo vselej namena, da bi dolgo let obstajala, zlasti udje se pri njih nikakor zavezati nočejo in ne morejo, da bi dalje časa društvo podpirali. Nasproti pa kaže osnovati za korporacije, katere imajo gospodarske, denarne in sploh gnotne pridobitvene namene pred očmi, zadruga, katerih obstanek je zagotovljen za dolgo vrsto let, ako se je pri njih ustanovitvi le nekoliko previdno ravnalo. Vsaj je že društveni zakon sam določil, da se po njegovih določbah ne smejo snovati bančna, posojilna, zavarovalna društva, tudi ne hranilnice in zastavljavnice. (Obrtne zadruga so pa osnovane po obrtnem zakonu, rudniške bratovščine pa zopet po posebni postavi).

Za posojilnice, za gospodarske zadruga je posebno pripraven združni zakon (dd. 9. aprila 1873. leta). Te korporacije ostanejo v smislu postave registrovane firme, enako kakor so trgovske hiše protokolorirane firme, katere so pod oblastjo trgovskih sodišč (deželnih, krožnih). Društva so pa podložna političnim gosposkam (okrajna glavarstva, magistrat, deželna vlada), katere dovoljujejo, da se smejo ustanoviti. Društva so dolžna svoje občne zbere in svoje izkaze političnim gosposkam naznanjevati in predlagati, zadrugam tega ni treba. Nasproti so pa zadruga dolžne, javno vsako leto račune polagati. Sicer pa uživajo zadruga v nekem obziru več samostojnosti, one niso niti pri občnih zborih od gosposk nadzorovane; vendar pa morajo novoizvoljene odbornike pri trgovskem sodišču protokolovati ali registrovati.

Posamezni udje prevzamejo pri zadrugah več odgovornosti, zlasti pri zadrugah neomejeno zavezo, kjer zastavijo v svrhu njenega večjega kredita celo svoje imetje, dočim se člani pri društvi gledé svojega premoženja nič ne zavežejo. Društveni član tudi lahko izstopi, kadar se mu poljubi; zadrugniku pa je mogoče samo enkrat v letu odstopiti, in to le tedaj, ako je bil v smislu zadrugnih pravil pravočasno naznanil svoj odstop.

Iz tega razvidijo domoljubi, kakošen razloček je med društvom (Verein) in zadrugo (Genossenschaft). Zato jim utegne zdaj olajšano biti, da se bodo lažje odločili, jim li kaže osnovati n. pr. kmetijsko društvo ali gospodarsko zadrugo. Za kmetijsko društvo se bodo odločili, ako hočejo kmete največ le podučevati, bodisi z berilom ali besedo. Ako pa hočejo kmetom preskrbovati sadno drevje, trte, kmetijsko orodje, ako hočejo kmetom pomagati, da bi svoje pridelke lažje spečali, bodo se odločili za gospodarsko zadrugo.

(Zdravilo zoper bolezen na paralih in gobcu naše govede.) Ta kužna bolezen pojavila se je osobito zadnji dve leti na razni krajih na Štajerskem. Dasi sama ob sebi ni vselej nevarnega izida, mučno je za napadeno žival, a pravičnemu se tudi živina smrti. Vsi tisti, ki lastniku obolele živine nadležno vsestransko strogo nadzorovanje redarstvenih oblasti, katere so često vsako opustitev predpisanih naredeb v ohrambo razširjanja bolezni občutno kaznovale, o čemur vedo posestniki mariborskega in ptujskega okraja pripovedovati. Vsepešnega zdravlila ni se do sedaj poznalo. Zadnji čas nasvetuje se šele lek, ki je vsled cene in priproste nravi povsem priporočljiv. Tak lek je naslednji: Vzemi vrbinega lubja (skorje) ter je kuhaj v vodi. Treba je lub tako dolgo kuhati, da dobi voda dosti njegovih razdelilnih snovi, t. j. da se močno porumeni. Ko se voda izhlapi, dodaj ji razmeroma galuna in karbolove kisline. Na 10 litrov vode daj po jedno navadno žlico galuna in 2 decigrama (200 gramov) karbolove kisline. (Galun dobiš v vsaki prodajalni, karbolovo kislino pa v lekarni). S to mešanico mazati je vsa dela, kjer se pokazuje ta bolezen, tedaj parklje, gobec; vime itd. Gobec mazati je najboljšje na ta način: Navij na palico čisto cunj, namoči jo v tekočino, katero si tako napravil ter jo potisni govedi v gobec. Žival jo rada gloda, ker ji hladi žgeče rane ter si jo sama potisne na obolelo mesto. Ta lek neki dobro deluje in ako bi se vselej z vspehom poskušal, obvaroval bo naše kmetijstvo škode, ki jo trpi v slučaju, da se ta kuga pojavi v tem, ker se za celo dobo prepoveduje vsako izvažanje in sploh vsak promet živinoreje.

(Sadjerejci pozor!) Kdor se za sadjerejstvo zanima, opazoval je gotovo, kako da v nekaterih pokrajinah sadjereja napreduje in koliko dohodkov da donaša taista kmetovalcu. Ravno letošnje leto se vidi, koliko se da doseči po umni sadjereji; kajti akoravno v naših krajih ni bilo obilo sadja in sploh sadno drevje ni obrodilo, pridelali so si nekateri marljivi in umni sadjerejci sadja, posebno jabolka, katere so za lep denar razpečali. Samo v primer naštejemo nekatere cene v Spodnjemštajerju. Tako je bila prve dni novembra cena za zbrane štajerske mozgancerje 14 do 21 gld. meterski cent, ali na vagon t. j. 10 000 kil računjeno, dobilo se je 1400 do

2100 gld. Edino ta cena že kaže, kaj da se pri sadjereji doseže v gmotnem, in da je pri malem trudu in delu plačilo veljansko — če se primerja z drugimi gospodarskimi pridelki. Hočemo pa še naznaniti nekatere cene: Tako to pošiljajo n. pr. iz Tirolskega jabelka, katera so lično v papir zavita in v malih zabojih od 5 do 50 kil po širnem svetu. Cene so: za zimski kalvil 12—18 kr., za rožmarinko belo 6—10 kr., za ranete 4—8 kr. itd. Če pomislimo, koliko truda in dela ima umni sadjerejec — tako vidimo iz teh cen, da se mu sadjereja dobro, prav dobro izplača. Samo to je, da more sadjerejec umno, marljivo in varčno ravnati, ne samo z drevjem, temveč tudi s sadjem, da dobi takozvano žlahtno sadje. Čuditi se pa moremo, da se naši kmetovalci ne poprimejo bolj umne sadjereje. V spodbujo, poduk in da bode tudi naš narod na tem polju tekmoval z drugimi, hočemo od novega leta naprej v „Domovini“ prinašati poučna navodila, kako in na kaki podlagi naj se poprime kmetovalec umne sadjereje. Ob enem bomo skusili pridobiti si sodelovalce, kateri so vsled mnogoletnih lastnihkušenj izurjeni, in kateri nas bodo z njihovim vedenjem podučevali.

Književnost.

(„Ilustrovani narodni koledar“) za leto 1898. X. letnik. Uredil in izdal Dragotin Hribar v Celji. Vsebina: Kalendarium. K 50letnici vladarstva cesarja Franc Jožefa I. Narodna krstna imena. Dvorni koledar. Sedanji vladarji evropski. Nove mere in uteži. Lestvica za pristojbine kolekov. Splošne določbe c. k. pošte. Razpredelnica za računanje obresti. Brzojavni cenik. Novi denar v avstro-ogerskem cesarstvu. Bojne moči evropskih veledržav na suhem in na morju. Ploskovne mere. Pesem. Luka Jeran. Dr. Fran vitez Miklosich. Simon Robič. Janko Kersnik. Ljubljanski knezoškof Tomaž Hren na Spodnjemštajarskem. Rast, moč in razpad osmanske države. Važni dogodki leta 1897. Oglasi. — Ta koledar odlikuje se tudi letos, kakor prejšna leta, po odbrani vsebini in ličnosti. Priljubila se je ta knjižica tako, da je malo salonov na Slovenskem, koder bi se pogrešala. Letošnji letnik krasi mnogo podob v barvotisku in to tako dovršenem, da gotovo še nobena slovenska knjiga nemore pokazati kaj jednacega. Cena elegantno vezanemu koledarju je 1 gld., broširanemu 70 kr., s pošto 10 kr. več. Dobiti je pri Dragotin Hribarju v Celji in po vsih slovenskih bukvarnah.

Nemške demonstracije.

Zadnje dni najhujšega boja v državnem zboru razgrajalo je tudi nemško pobalinstvo po vseh večjih mestih, nahujskano in naprošeno po svojih voditeljih v državnem zboru. Najhujše revolucionarno gibanje nastalo je na Dunaji pretečeni petek in soboto. Vodje teh nevarnih izgredov bili so izključeni poslanci Daszinsky, Zeller, Schrammel in Steiner, kakor tudi nemški visokošolci. Ti bodoči razumniki in voditelji naroda združili so se z demokratičnimi fakini, pometači in hlapci. Pridrvelo je pred parlament v soboto nad 15 tisoč oseb sumljivega značaja, dvigali so pesti, palice in nože proti cesarskemu dvoru ter vpili: „Dol z Badenijem, smrt Slovanom, živela revolucija, slava Wilhelmu, slava Bismarcku“. Kjer se je pokazala policija, navalili so na njo s palicami in kamenjem ter jih mnogo hudo ranili. Poklicalo se je husarje, ki so z golimi sabljami razganjali silovito druhal. Nad 50 vseučilišnih dijakov so zaprli, mnogo razgrajalcev dobilo je nevarne rane. Dijake so ščuvali sam rektor Toldt in vseučilišna profesorja Jodl in Minor. Zbrali so se v vseučilišču ter metali na redarje kamenje, stole, pljuvalnike in tintnike. Pred vrati vnel se je ljuti boj med dijaki in policijo.

Še skoraj bolj nevarne demonstracije upri zorili so graški dijaki v družbi socialnih demokratov. Namen je bil, vlado in vladarsko rod bino zasmehovati. Nebrojna druhal vlačila se je skoraj vso noč po ulicah, prepevajoča protiaustrijske pesmi. Napadli so s kamenjem uredništva treh katoliških časopisov ter na drobno razbili okna in vrata. Pomirjajoče vojaške patrole so napadali in zasmehovali, posebno divjaško bosanske vojake. Med krikom: „Pobijmo

Bošnjake!“ letelo je na uboge vojake kamenje in težke opeke.

Vojaštvo je bilo prisiljeno rabiti orožje. Jednemu napadalcu prodrla je krogla prsa, dva druga nevarno ranila. Ranjenih je hudo mnogo vojakov in redarjev. Veliko število demonstrantov so zaprli — a zopet izpustili.

Slišala pa je tudi celjska žaba o nemškem volu. Takoj se je začela napihovati. Opično početje celjske klike pa se je žalostno ponesrečilo. Bil je to v nedeljo po noči nekaj mrtvaški spreved po celjskih ulicah. Edini učinek te maskerade z izposojenimi bakljami je bil, da so mirno počivajoče prebivalce splasili iz sladkega spanja. Kako pa je pri srcu pravim avstrijskim podanikom? Čutimo, kakor da je napočila v Avstriji anarhija — doba brezvladja. Vlada je ali preslaba, brezvoljna, ali strankarska. Kaj bi se zgodilo Slovanom, ako bi se tako izdajalsko uprli vladi? Postrelili bi nas kot cestne pse, postavili bi nam vešala za vešalami. Kako ne dolžno v primeri s tem je bilo svojedobno gibanje v Pragi. Toda kaj se zgodi? Za Slovane proglašila vlada takoj izvanredno stanje, uvede kratko sodbo: — na kol ž njimi!

Žalostna nam majka Avstrija! Turobno je stanje mirnih Slovanov kakor še menda nikoli poprej. Pravico obstanka ima le beseda „nemško“, nedotakljiv po zakonu je vsak pritepenec, vsak vlačugar, vsak smrkolin, da le nosi ime „Nemec“. Strupeno napadanje, pest in nož proti vladi in njenim organom zagotovi neslovanskim narodom moč in vlado.

S temi sredstvi prisilili so si Mažari svojo nezavisnost in zavidanje vredno samooblast, na ta način tiščijo nemažarske narode; sredstva revolucije in javnega nasilstva poprijeli so se Nemci, s temi sredstvi upognili so si vlado, ta sredstva ukušati nam bo Slovanom nadalje, a vse to v plačilo za našo udanost in zvestobo do naše vlade, za verno pomoč in zvesto podpiranje iste.

Listnica uredništva.

Gospodu Alojziju Vakaj potrjujemo, da ni bil on pisec dopisa od „Sv. Ane v Slov. gor.“ št. 46 „Domovine“. Ta gospod smili se nam zbok tega sumničenja tembolj, ker leži težko bolan.

Koledar.

Petek (3.) Francišek Ksav., sp. — Sobota (4.) Barbara, d. m. — Nedelja (5.) 2. adventna. Saba, apat. — Ponedeljek (6.) Nikolaj, škof — Torek (7.) Ambrozij, škof. — Sreda (8.) Brezmadežno spočetje M. D. — Četrtek (9.) Sir, škof. — Ščip dne 9. ob 5. uri 52 minut jutraj.

Sejmi.

Dne 4. decembra v Šmarjanah na Ponikvi, v Poličanah (za svinje), pri Sv. Barbari v Haložah in v Polju. Dne 6. dec. v Sevnici ob Savi, v Vuzenici, Mariboru (tudi za konje), na Dobrni, v Lučanah in Cmureku. Dne 7. dec. v Radgoni. Dne 8. dec. v Imenem (za svinje). Dne 9. dec. v St. Ilju v Slov. gor., na Bregu pr Ptuj (za svinje) in v Dobovi.

Loterijske številke.

Gradec 27. novembra 1897: 4, 67, 39, 68, 84
Dunaj " " " 57, 77, 22, 59, 42

Melusine-ustna in zobna voda

deluje izborno proti zobobolu, gnjilobi zob, utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust. 1 stekl. 50 kr.

Jedina zaloga lekarna pri Mariji Pomagaj M. Leustek
v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1, poleg mesarskega mosta. (221) 10—6

Zaloga vseh domačih preskušanih zdravil, katera se po časopisih in cenikih priporočajo. Pošilja se na vse strani z obratno pošto.

Razglas.

Dne 28. decembra 1897. ob 11. uri predpoldne vršila se bode v Škalah v cerkveni biši minuendo-licitacija za oddajo popravila cerkvenega stolpa in strehe. Stroški so preračunjeni na 2080 gld.

Pogoji licitacije se pri župnem uradu v Škalah pri Velenju uvidijo.

Cerkveni skladni odbor.

Ivan Schwarz m. p. načelnik.

(280) 3—1

Moric Rauch

steklar v Celji, Rotovške ulice št. 4.

Priporoča svojo največjo zalogo vsakovrstnih steklenih in porcelanskih posod za gostilne, kavarne in dom, kakor tudi drugih steklenih izdelkov. Zalogo vsakovrstnih najfinjših oljnatih barv. Največjo izber zrcal in podob vseh velikosti v okvirjih in brez njih.

Posebno pa opozarja slavno občinstvo na veliko zalogo vsakovrstnih najnovejših

svetilnic za gostilne

z izredno svetlobno jakostjo, kakor tudi od prostih do najkrasnejših namiznih in visečih svetilnic po najnižjih cenah.

Priporoča se tudi za vsakovrstna steklarska dela pri novih stavbah in sprejema vse v njegovo stroko spadajoče poprave ter jih izvršuje solidno, točno in ceno.

Posebno opozarjam tudi na svojo bogato zalogo krasnih božičnih in novoletnih daril po jako nizkih cenah. (274) 5—1

Prodajalnico v najem.

Dobro idočo trgovino mešanega blaga, edino v fari, oddajam pod ugodnimi pogoji v najem. (279) 2-1 Več pove upravništvo „Domovine“ v Celji.

St. 32720.

(281)

Razglas.

S šolskim letom 1897/98 oddati so 4 ustanove (štipendij) v znesku po 300 gld. na leto medicincem pristojnim na Štajerskem.

Z rodnim listom, z domovnico ter z zavezno izjavo opremljene prošnje vlagati je do 15. decembra t. l. deželnemu odboru.

Natančnosti razvidijo se iz zadnje, t. j. 48. številke našega lista.

V Gradcu, dne 12. novembra 1897.

Od dež. odbora štajerskega.

Zahvala in priporočilo.

Podpisana sva bila dala zavarovati svoja poslopja zoper požar pri banki „Slaviji“ v Pragi po njenem glavnem zastopniku Ivanu Likarju v Celji.

Ker sva pogorela in je banka „Slavija“ po gosp. Likarju v Celji nama škodo tako hitro in pošteno poplačala, da sva s tem popolnoma zadovoljna, se ji za to lepo zahvaliva in jo vsakemu priporočava.

Terezija Stante

Martin Verhovšek

vulgo Valentač,

vulgo Jelovšek,

oba posestnika v Pečovju pri Celji.

(275)

Vabilo

k

rednemu občnemu zboru

telovadnega društva „Celjski Sokol“

kateri se bode vršil

v soboto dne 11. grudnia t. l. ob 8. uri zvečer v celjski čitalnici.

V Celji, dne 3. grudnia 1897.

odbor.

Hiša na prodaj ali v najem

pod jako ugodnimi pogoji.

V Šmartnem pri Litiji prodaja se hiša tik cerkve z dobro idočo gostilno in trgovino z mešanim blagom, obstoječo že 30 let, oziroma se ista s prvim 1. januarjem 1898. odda tudi v najem. — Nadaljna pojasnila daje g. Fran Čuden, urar v Ljubljani.

Jedna najbolje akreditovanih zavarovalnic razpisuje več služeb za

potovalne uradnike

v življenskih in požarnih oddelkih proti stalni plači in proviziji.

Prosilci naj pošljejo svoje ponudbe s potrebnimi dokladi pod šifro „Akviziter“ upravništvu našega lista. (277) 3—1

Uradne talarje

za gospode sodnike in odvetnike izdeluje najsolidneje in najceneje

Josip Hočevnar

(273) 5-2 krojač v Celji.

V vsakem poštno-oddajnem okraji, v vsakej fari in po potrebi v vsakej občini, nastavi se razumna, delavna in zanesljiva oseba kot

zaupni mož in posredovalec

z dobrim in trajnim postranskim zaslužkom od nekega, mnogo let obstoječega, avstrijskega podjetja prve vrste. Pismene ponudbe pod „V. u. G.“ Gradec, poste restante. (137) 26-22

Izurjenega sollicitatorja

sprejme proti dobri plači

dr. Valentin Krisper

(268) 3-2 odvetnik v Ljubljani.

Zobozdravniško naznanilo.

Dr. J. Riebl

ordinira vsaki dan za zobobolne v lastni hiši.

Vrtnice ulice (Gartengasse) št. 9 v Celji.

Plombira in ustavlja umetne zobe in zobovje z zlato itd., tudi brez potrebe vunjemanja, ne ovira žvečenje, ne govornje, garantuje za najpopolnejšo izvršitev, enako najboljšim dunajskim delom. Izdaja zobe brez bolečin po volji v plinovi veselni narkosi, pa odstrani zobne bolečine tudi brez izdiranja. (5) 12-12

Najnovije stroje za pridelovanje živalske krme, kakor:

stroje za rezanje zmesi, reznice za repo in krompir, mline za drobljenje in meškanje, za parjenje živalske piče, prenosljive štedilne kotlene peči z emajliranim ali neemajliranim vlačnim kotlom, stoječe ali vozeče, za kuhanje in parjenje živalske krme, krompirja, za mnoge kmetijske in domače potrebe itd. dalje

stroje za turščo lušiti (robkalnice), čistilne mline za žito, trijere-stroje izbiralnice, stiskalnice za seno in slamo, na ročno gonjo, stoječe in vozeče, izdeluje in razpošilja z jamstvom izvanrednega dela, pri najizvrstnejšem in najbolj pripoznanem izdelovanju (243) 10-5

Ph. Mayfarth & Comp.

c. kr. izrečno priv. tovarna za kmetijske stroje, livalnica za železo in parna kovačija Dunaj, II. Taborstrasse 76.

Odlikovana z nad 390-timi zlatimi in srebrnimi svetinjami. Ilustrovani katalogi z mnogimi priznanimi pismi brezplačno. — Iščejo se zastopniki in preprodalci.

Modne in ilustrovane časopise

po originalni ceni naroča trgovina knjig

Dragotin Hribar-ja v Celji.

Mlin na Vranskem

s petimi tečaji, kjer je tudi gospodarsko poslopje, je na prodaj. Cena je 5000 gld.

Jakob Mešič

(278) 3-1 mlinar.

Edini slovenski

„Skladni koledar“

za leto 1898 dobi se

pri

Drag. Hribar-ju v Celji,

in v vseh slovenskih bukvarnah,

komad po 60. kr. s pošto 10. kr. več.

„Pratika“

za leto

1898

na debelo in drobno dobiti je pri

Dragotin Hribar-ju v Celji.

Pravi trpotčev sok je jedino oni, kateri se pripravljajo v lekarni pri Zrinjskem, H. Brodjočin, Zagreb, Zrinjski trg 20.

Trpotčev sok nepresekno deluje pri vseh prehlajenjih dušnih organov, ter je najboljšo sredstvo za prsni katar, kašelj, prsobil, hripavost in vratobol. Tudi zastarani kašelj se s tem zdravilom v najkrajšem času dá odpraviti; bolniki dobijo tek za jelo, lahko spijo in na ta način hitro okrevajo. — Izmed mnogih zahval navajam tu samo naslednje:

„Velecenjeni gospod lekarnar!“

Pošljite mi še tri steklenice Vašega izvrstno delujočega trpotčevega soka; potrebujem jih za moje poznanke. Jaz sem od dveh steklenic od neznosnega kašlja popolnoma ozdravel. Hvala Vam. Priporočal bom ta zdravilni sok vsem prsobilnim. S spoštovanjem — Rudolf Ausim. Na Dunaji, 20. marca 1897.“

Pazi naj se toraj, da je na vsaki steklenici varstvena znamka t. j. slika bana Nikole Zrinjskega, kajti samo oni je pravi trpotčev sok, kateri nosi to varstveno znamko. — Cena steklenici s točnim opisom je 75 kr. — Razpošilja se vsaki dan s pošto na vse kraje in sicer proti predplačilu (priračunski 20 kr. za zametek) ali pa po poštne povzetju. — Ceniki raznovrstnih domačih preskušanih zdravil se razpošiljajo na zahtevo zastoj in poštne prosto. Lekarna pri Zrinjskem, H. Brodjočin, Zagreb, Zrinjski trg št. 20. 30

Dr. A. Praunseis

okrožni in praktični zdravnik v Celji

ordinuje za zobobolne vsaki dan od 9.—11. ure dopoldne in od 2.—5. ure popoldne v Celji

Ringstrasse št. 9.

Plombira se zlatom, srebrom in emailom po ameriškem sistemu brez vsakih bolečin in garantuje za najpopolnejšo izvršitev. (10) 24.

Dragi bralci „Domovine“!

Svoji k svojim!

Anton P. Kolenc

trgovec v Celji

v „Narodnem domu“ in „pri kroni“.

Priporoča čast. duhovščini in slav. občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnega

špecerijskega blaga

po jako nizkih cenah, kakor tudi vino, na debelo in drobno.

Kupujem vsake vrste deželni pridelkov, kakor: hmelj, oves, pšenico, rž, ječmen, jabolke, hruške, divji in pravi kostanj, belice, (Preiseler) mališno štopo, suhe gobe, maline, bezgovo gobo, mecesno gobo, želod vsake vrste itd., sploh vse deželne pridelke po najvišjih cenah in tudi

strd ali med vsako množino po

najvišjih cenah.

(159) 52-19 z veselo spoštovanjem

Anton P. Kolenc

„Pri dobrem pastirju“!

„THE GRESHAM“

zavarovalna družba za življenje v Londonu.

Filijala za Avstrijsko:

Dunaj, I. Giselstrasse 1., v družbeni hiši.

Filijala za Ogersko:

Budimpešta, Frana-Jožefa trg 5 in 6, v družbeni hiši.

Aktiva družbe dne 31. dec. 1896 k. 157,805,340—

Letni zavarovalni dohodki z obrestmi do 31. decembra 1896 „ 28,670,916—

Izplačanja za zavarovanje, za rente in odkupe i. dr. odkar

posluje družba (1848) „ 339,497,900—

Med letom 1896 je bilo od družbe

izdanih 8654 polic v znesku „ 80,577,950—

Prospekti in cene, po katerih se ravna družba pri izdavanju polic in prijavni obrazci dobe se brezplačno pri generalnem zastopstvu v Ljubljani, pri GVIDONU ZESCHKO-tu v vili nasproti „Narodnemu domu“. (236) 12-3

Gospodje

kateri si žele po najnovjši angleški in fran. (64) 10-1 coski modi izvršene

svršnike, izprehodne, salonske in obleke s frakom, kakor tudi vsakovrstne druge obleke za gospode in

dečke obrnejo se naj na modno in konfekcijsko obrt

JOSIPA HOČEVARJA

v Celji, Graška cesta št. 19

kateri postreza vedno z najboljšim blagom ter najnižjimi cenami.

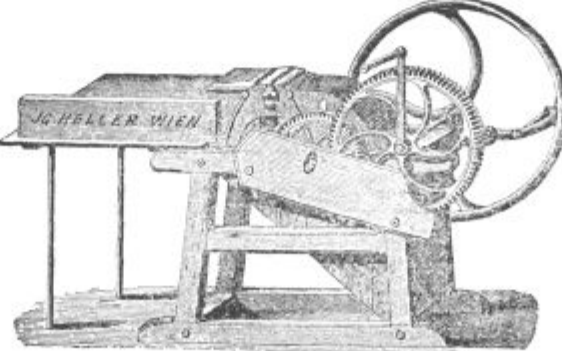
Velika izber tu- in inozemskega blaga vedno v zalogi.

Naročila po meri izvršujejo se točno.

Vse stroje za poljedelstvo

Vnovič znižane cene!

Trijeri (čistilni stroji za žito) v natančni izvršitvi. Sušilnice za sadje in zelenjavo. Škropilnice proti peronospori, poboljšani sestav Vermorelov.

Mlatilnice, mlini za žito, stiskalnice (preše) za vino in sadje različnih sestav, (te stiskalnice imajo skoro ono tlačilno moč kakor hidravlične (vodovodne) preše.

Slamoreznice jako lahko za goniti in po zelo zmernih cenah

Stiskalnice za seno in slamo, ter vse potrebne, vsakovrstne poljedelske stroje prodaja v najboljši izvršitvi

IG. HELLER na Dunaju II, Praterstrasse 49.

Zastopniki se iščejo. — Pred ponarejanjem se je treba varovati.